

[Lasse Budtz]

liggende, uhyggeligt nærliggende. Den bitre kendsgerning er, at supermagterne på dette tidspunkt under alle omstændigheder forbereder opstilling af mellemdistanceraketter uafhængigt af forhandlingerne i Genève.

Socialdemokratiet vil gerne være med til at prøve at bremse en sådan udvikling. Vi vil gerne modarbejde den automatik i oprustningen, som synes at have vundet indpas med stigende kraft de sidste år. Den planlagte opstilling af MX-raketterne i USA viser det. Den manglende ratificering af SALT II i den amerikanske kongres havde allerede understreget det. Den manglende fremgang ved forhandlingerne i Genève er beviset for, at begge supermagter må vise god vilje, hvis man skal komme videre.

Hvis nogen vil mene, at der er tale om en skærpet indsats af socialdemokratiet, vil jeg sige ja. Men skærpelsen er gennemført gennem en lang periode, og holdningen er den samme, og man finder den samme skærpede kritiske holdning i en lang række af Europas socialdemokratiske partier.

Hvis andre vil mene, at denne skærpede holdning står i et modsætningsforhold til dobbeltbeslutningen, må det være tilladt at spørge: hvad så med Holland, og hvad med Belgien? Begge lande skulle for længst, hvis de havde levet op til aftalen, have afgivet et svar om deres holdning til spørgsmålet om modtagelsen af raketterne. Danmark har dog aldrig nogen sinde, lykkeligvis, blot stillet i udsigt, at vi ville overveje at modtage dem.

Socialdemokratiets kritiske holdning kom også til udtryk for omkring et halvt år siden, da den daværende statsminister og den daværende udenrigsminister begge udtalte sig positivt over for tanken om at fastfryse kernevåbnene uden derfor at fastslå, at man skulle indstille forhandlingerne, og uden derfor at foreslå ensidige vestlige kernevåben nedrustninger.

Denne fastfrysningstanke har efter alt at dømme i dag et flertal bag sig i det nye Repræsentanternes Hus i Washington. Og blandt kritikerne af kernevåbnene og kernevåbenkapløbet er i øvrigt nu også en lang række af USAs biskopper.

I socialdemokratiet mener vi, at når vi aldrig selv har villet modtage kernevåben, når vi har deltaget i arbejdet til fordel for oprettelsen af en kernevåbenfri zone i Norden i en større europæisk sammenhæng, og når vi

har udtrykt sympati f.eks. for Palmekommissionens forslag om en kernevåbenfri zone ned gennem Europa, så kan det ikke være meningen, at vi fortsat skal bevilge penge over infrastrukturprogrammet til jordarbejder m.m. til mellemdistanceraketterne. Bevillingerne må stilles i bero indtil videre. De penge, der allerede er betalt, og de penge, der er stillet i udsigt, og som har fået det, man kalder autorisation, er ikke det afgørende for os; det afgørende er stoppet for fremtidige bevillinger.

NATO-landenes forsvarsministre godkendte i november 1981 en forøgelse af 5 års infrastrukturprogrammet med et beløb, der svarer til 75 mill. kr. for Danmarks vedkommende.

Den socialdemokratiske regering har ikke søgt finansudvalgets tilslutning til dette ekstrabeløb, og forsvarsministerens tilslutning til de 75 mill. kr. skete med forbehold af hjemlig bevillingsmæssig dækning. Danmark er derfor ikke forpligtet til at dække det fulde beløb.

Det er imidlertid praksis i NATO, at man kan anvende beløb midlertidigt til forberedende arbejde vedrørende projekter, der inden for 5 års programmet er planlagt godkendt på et senere årsprogram, og i henhold til denne praksis har man i NATO i 1981 godkendt, at der startes arbejder til mellemdistanceraketterne til et beløb, der svarer til et dansk bidrag på 26 mill. kr. Heraf er de 4,8 mill. kr. betalt. Socialdemokratiet har derfor den opfattelse, at af de planlagte 75 mill. kr. må kun anvendes de 26 mill. kr.

Inden jeg om et øjeblik formelt fremsætter socialdemokratiets forslag om en motiveret dagsorden, vil jeg gerne på mit partis vegne understrege, at når vi fremsætter vort eget forslag, er det for at fastslå, at der efter socialdemokratiets opfattelse fortsat ikke er noget alternativ til vort medlemskab af NATO, og at vi fortsat skal deltage i det militære samarbejde inden for organisationen. Vi bør fortsætte vor forsvars-, sikkerheds- og nedrustningspolitiske linje, men de sidste par ugers debat synes at gøre det nødvendigt at fastslå, at NATO består af 16 suveræne lande, der har ret til at tage selvstændige standpunkter fra sag til sag. Det turde være helt selvfølgelig i en organisation, der har til opgave at forsvare demokratiet. At de enkelte medlemslande deltager i samarbejdet ud fra